

30 Απριλίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΕΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ,

Εφεσείων,

v.

ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5443).

Κλοπή κατά παράβαση των άρθρων 255, 262 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154.

Ποινή — Επιμέτρηση — Ο περί Ποινικής Δικονομίας Νόμος, Κεφ. 155 άρθρο 81 με βάση το οποίο το Δικαστήριο μπορεί να λάβει υπόψη και άλλες εκκρεμούσες υποθέσεις που διαπράχθηκαν από τον κατηγορούμενο με τη συγκατάθεση του και τη συγκατάθεση της κατηγορούσας αρχής στην επιμέτρηση της ποινής η οποία αποτελεί πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου.

5

Ποινή — Εξατομίκευση της ποινής — Η ποινή πρέπει να προσιδιάζει στην προσωπικότητα του κατηγορούμενου και να μη εμποδίζει την επανένταξη του στο κοινωνικό σύνολο.

10

Ποινή — Υπερβολική ποινή — Το κριτήριο είναι αντικειμενικό — Αρχές που εφαρμόζονται στον καθορισμό ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής.

Ελαφρυντικές περιστάσεις και προσωπικές συνθήκες του κατηγορούμενου συμπεριλαμβανομένου λευκού ποινικού μητρώου.

15

Ποινή — Επιβολή ποινής φυλάκισης έξη μηνών — Αν και η μορφή της ποινής είναι η ενδεδειγμένη υπό τις περιστάσεις εν τούτοις η διάρκεια της κρίνεται σαν υπερβολική ενόψει των ελαφρυντικών του κατηγορούμενου.

20

Ο κατηγορούμενος ηλικίας 26 ετών εκατηγορείτο ότι έκλεψε από σταθμευμένο αυτοκίνητο ραδιομαγνητόφωνο αξίας ΛΚ350.- μαζί με τον άλλο συγκατηγορούμενο του. Το ραδιομαγνητόφωνο αυτό το εγκατέστησε στο αυτοκίνητο του. Όταν συνελήφθηκε ομολόγησε αμέσως την πράξη του. Παραδέχθηκε ενοχή και το Δικαστήριο στην επιμέτρηση της ποινής έλαβε υπόψη και άλλη παρόμοια υπόθεση μετά από αίτημα του κατηγορούμενου με βάση το άρθρο 81 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 155. Του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης έξη μηνών.

25

5 Σε έφεση του εναντίον της ποινής σαν έκδηλα υπερβολικής ο εφεσείων ισχυρίσθηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα σημασία στα ελαφρυντικά του μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η ομολογία του αδικήματος, η ελικρινής του μετάνοια, η αποζημίωση και η επιστροφή του κλαπέντος αντικειμένου, το λευκό ποινικό μητρώο η σχετικά νεαρή ηλικία του και ο καλός του χαρακτήρας.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχθηκε την έφεση και μείωσε την επιβληθείσα ποινή σε φυλάκιση τριών μηνών τονίζοντας ότι:

10 Η επιμέτρηση της ποινής είναι πρωταρχικά ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου και μόνο στις περιπτώσεις που αυτή κρίνεται σαν έκδηλα υπερβολική το Ανώτατο Δικαστήριο δικαιολογείται να επέμβει. Το στοιχείο της υπερβολής πρέπει να προκύπτει από το μέγεθος της ποινής σε συσχετισμό με τη σοβαρότητα του αδικήματος και των συνθηκών του κατηγορουμένου. Πρέπει να εφαρμόζεται η αρχή της εξατομίκευσης της ποινής. Ο λόγος της κλοπής που δεν ήταν η οικονομική δυσχέρεια του εφεσείοντα δεν μπορούσε να θεωρηθεί σαν ελαφρυντικό. Ένωση της ανησυχητικής αιτίας των κλοπών η ποινή φυλάκισης ήταν η ενδεδειγμένη. Όμως τα ελαφρυντικά επέβαλλαν ηπιότερη μεταχείριση. Γι' αυτό και η έφεση επιτυγχάνει στην έκταση αυτή αντικαθιστώντας την ποινή της εξάμηνης φυλάκισης με ποινή φυλάκισης τριών μηνών.

Η έφεση επιτρέπεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

- 25 *Φιλίππου ν Δημοκρατίας (1983) 2 Α.Α.Δ. 245;*
Azzeħ ν Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 14.

Έφεση εναντίον Ποινής.

30 Έφεση εναντίον της ποινής από τον Ανδρέα Ξενή Χαλαλάμπους ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 25 Φεβρουαρίου, 1991 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 15267/90) στην κατηγορία κλοπής κατά παράβαση των άρθρων 255, 262 και 20 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και καταδικάστηκε από τον Προσ. Α.Ε.Δ. Μιχαηλίδη σε φυλάκιση 6 μηνών.

35 *Ε. Ενσταθίου, για τον Εφεσείοντα,*

Ε. Ρωσίδου-Παπακυριακού (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την Εφεσίβλητη.

Cur.adv.vult.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Σ. Νικήτας.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ: Ο εφεσείων αμφισβητεί την ορθότητα ποινής άμεσης φυλάκισης 6 μηνών που του επέβαλε δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού στις 25/2/91. 5
Είχε προηγηθεί παραδοχή της ενοχής του σε κατηγορία κλοπής ραδιομαγνητοφώνου από αυτοκίνητο, αξίας £350. Ας σημειωθεί ότι το αυτοκίνητο βρισκόταν σε χώρο στάθμευσης πολυκατοικίας στον οποίο το άφησε ο ιδιοκτήτης του. Για την ίδια περίπτωση τιμωρήθηκε συγκατηγορούμενος του εφεσείοντα, ο οποίος άσκησε έφεση κατά της ποινής 9μηνης φυλάκισης που του επιβλήθηκε για την κρινόμενη καθώς και άλλες εκκρεμείς κατηγορίες, αλλά τελικά την απέσυρε. Η έφεση τρίτου κατηγορούμενου, που αντιμετώπισε με την ίδια ευκαιρία άλλες ομοειδείς κατηγορίες, επίσης απερρίφθη, ύστερα από σχετικό διάβημά του. 10 15

Στην επιμέτρηση και μετά από αίτημα του εφεσείοντα, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 81 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου Κεφ. 155, λήφθηκε υπόψη και η υπ' αρ. 15228/90 υπόθεση. Επρόκειτο πάλιν για ραδιομαγνητόφωνο που αφαιρέθηκε από αυτοκίνητο. Το αδίκημα διέπραξε ο εφεσείων ως συναυτουργός με τον συγκατηγορούμενο του, τέως εφεσείοντα στην υπ' αρ. 5442 έφεση. 20
Επισημαίνεται ότι ο εφεσείων εγκατέστησε το κλαπέν στο δικό του αυτοκίνητο. Οι δύο υποθέσεις ήλθαν στο φως όταν ο συγκατηγορούμενος του εφεσείοντα αποκάλυψε, ανακρινόμενος από την αστυνομία, ότι σε αυτές τις περιπτώσεις έδρασε από κοινού με τον εφεσείοντα. Είναι όμως γεγονός πως ο εφεσείων ομολόγησε την πράξη του αμέσως μετά τη σύλληψη του. 25 30

Οι λόγοι της έφεσης συμπτύσσονται ουσιαστικά σε ένα: ότι η καταγνωσθείσα ποινή ήταν, υπό τις περιστάσεις, έκδηλα υπερβολική. Κι αυτό διότι το εκδικάσαν δικαστήριο δεν έδωσε τη δέουσα σημασία στις ελαφρυντικές περιστάσεις, που και το ίδιο αναγνώρισε ότι υπήρχαν στην περίπτωση του εφεσείοντα. Οι λόγοι ελάφρυνσης της ποινής που ανέπτυξε ενώπιον μας ο δικηγόρος του εφεσείοντα τέθηκαν και στο πρωτόδικο δικαστήριο. Τους συνοψίζουμε. 35

Ομολογία του αδικήματος τόσο στην αστυνομία όσο και στο δικαστήριο όταν προσάφθηκαν οι κατηγορίες. Ειλικρινής μετάνοια και μείωση των συνεπειών της παράνομης συμπεριφοράς του, που εκδηλώθηκε ενεργά με την αποζημίωση του θύματος στη μία περίπτωση και την επιστροφή του κλαπέντος στην άλλη. Ο επικείμενος γάμος του εφεσεύοντα σαν παράγοντας σταθερότητας στη ζωή του. Η σχετικά νεαρή του ηλικία - είναι τώρα 26 χρόνων - και η απουσία προηγούμενων καταδικών. Σε αυτά πρέπει να προσθέσουμε τα καλά στοιχεία του χαρακτήρα του εφεσεύοντα, όπως διαγράφονται σε έκθεση που το Γραφείο Ευημερίας έθεσε στη διάθεση του πρωτόδικου δικαστή.

Σύμφωνα με την εισήγηση του κ. Ευσταθίου τα παραπάνω ελαφρυντικά δεν δικαιολογούσαν τη χρήση του ύστατου τιμωρητικού μέτρου. Στη χειρότερη για τον εφεσεύοντα περίπτωση, υπέβαλε, το δικαστήριο έπρεπε, ενσκώνοντας τις σχετικές του εξουσίες, να αναστείλει την ποινή. Όπως προεκτέθηκε η θέση της υπεράσπισης είναι ότι το εκδικάσαν δικαστήριο δεν είδε τα ελαφρυντικά στην ορθή τους διάσταση έτσι ώστε να αποφευχθεί η κύρωση της άμεσης φυλάκισης. Προφανώς, επέραναν ο συνήγορος, το δικαστήριο παρασύρθηκε από το γεγονός ότι στην περίπτωση των δύο άλλων κατηγορουμένων λήφθηκαν υπόψη πολλές υποθέσεις που εκκρεμούσαν σε βάρος τους. Πρέπει να πούμε ευθύς αμέσως πως αυτό δεν είναι σωστό. Η πρωτόδικη απόφαση απαριθμεί τις υποθέσεις που παραδέχθηκε ο κάθε κατηγορούμενος χωριστά, εκθέτοντας παράλληλα τα γεγονότα της καθεμιάς.

Η δικαστική επιμέτρηση της ποινής είναι πρωταρχικά και για ευνόητους λόγους ευθύνη του πρωτόδικου δικαστή. Η επέμβαση του εφετείου είναι επιτρεπτή μόνο για ορισμένους λόγους που έχουν οριοθετηθεί με αυστηρότητα από την πλούσια νομολογία που αναπτύχθηκε στο πεδίο αυτό. Βασική αιτία ανάμιξης είναι η πρόδηλα αυστηρή και υπερβολική ποινή. Το στοιχείο της υπερβολής κρίνεται από αντικειμενική σκοπιά σε συνδυασμό πάντοτε με όλα τα στοιχεία που περιστοιχίζουν τη συγκεκριμένη υπόθεση. *Φιλίππου ν. Δημοκρατίας* (1983) 2 Α.Α.Δ. 245. Το νοηματικό περιεχόμενο του όρου "υπερβολική ποινή" επαναβεβαίωσε η πρόσφατη απόφαση στην ποινική έφεση

αφ. 5046 *Amin Ahmad Abdel-Rahman Azzeah ν. Δημοκρατίας* (1989) 2 Α.Α.Δ. 14, στη σελ. 17:-

"Όπως επεξηγείται στην *Φιλίππου ν. Δημοκρατίας* η επιβληθείσα ποινή κρίνεται υπερβολική οποτεδήποτε το στοιχείο της υπερβολής είναι έκδηλο με αντικειμενική 5
βάση. Η ίδια προσέγγιση υιοθετείται και στην πρόσφατη απόφαση *Δημητρίου και Άλλος ν. Δημοκρατίας*. Το κριτήριο δεν είναι υποκειμενικό αλλά αντικειμενικό. Το στοιχείο της υπερβολής πρέπει να διαφαίνεται και να προκύπτει από το μέγεθος της ποινής σε συσχετισμό 10
με τη σοβαρότητα του εγκλήματος και των γεγονότων και των συνθηκών του ατόμου του κατηγορουμένου."

Είναι ορθό ότι η σωφρονιστική πολιτική, που καθιέρωσε η νομολογία, διαπνέεται από την αρχή της εξατομίκευσης. Αυτό σημαίνει πως η μεταχείριση του κατηγορουμένου 15
πρέπει να εκδηλώνεται με ποινή που προσιδιάζει στην προσωπικότητα του και παράλληλα μπορεί να προωθήσει την κοινωνική επανένταξη του. Ας ξαναγυρίσουμε όμως στα γεγονότα. Ο εφεσείων κράτησε το ένα ραδιομαγνητόφωνο για δική του χρήση. Με άλλα λόγια ωθήθηκε στην 20
πράξη του απο εγωκεντρισμό. Δεν έκαμε την κλοπή λ.χ. από ανυπέρβλητη οικονομική δυσχέρεια ή άλλο λόγο που θα ήταν δυνατό να θεμελιώσει ελαφρυντικό. Πέρα από αυτή τη διαπίστωση εκείνο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι η βαρύτητα της πράξης. Κλοπές αυτής της μορφής 25
αυξήθηκαν τελευταία σε βαθμό που προκαλούν ανησυχία και ανασφάλεια στο κοινό. Γιαυτό επιβάλλεται η άμεση φυλάκιση ώστε να αποτελεί ισχυρό αντικίνητρο στη τέλεση του αδικήματος.

Παρόλο που η φυλάκιση αποτελούσε την ενδεδειγμένη 30
ποινή, εντούτοις η συρροή των ελαφρυντικών που παραθέσαμε επέβαλλε ηπιότερη μεταχείριση. Με βάση το κριτήριο που επικράτησε η χρονική διάρκεια της ποινής κρίνεται υπερβολική. Γιαυτό αντικαθίσταται με φυλάκιση 35
τριών μηνών. Η έφεση επιτυγχάνει στην έκταση αυτή.

*Η έφεση επιτρέπεται.
Ποινή μειώνεται σε 3
μήνες φυλάκιση.*